

37 BLAZOENEN VAN RIDDERS IN DE ORDE VAN HET GULDEN VLIES (1445)

Hoog boven het koorgestoelte hangen in de Sint-Baafskathedraal 37 wapenschilden van ridders in de Orde van het Gulden Vlies. Zij bewaren de herinnering aan het zevende kapittel van het Gulden Vlies, gehouden te Gent op 6, 7 en 8 november 1445. Wie een goed geheugen heeft zal zich herinneren dat in ons tijdschrift reeds een artikel verscheen van Rudy Van Elslande aangaande de schilder Lieven de Stoevere, van wiens hand de blazoenen zouden zijn (G.T., 1992, nr.4, p. 224). Onder mijn naam verschenen in 1990 reeds twee artikelen over de 51 blazoenen van ridders in de Orde van het Gulden Vlies, meer bepaald het kapittel te Gent van 1559 (G.T., 1990, nr. 3, p. 147 en nr. 4, p. 182). Zoals ik destijds voor de ridders van het kapittel van 1559 een notedopbiografie geschreven heb komen nu de ridders van het kapittel van 1445 aan de beurt. Hun belang dat zij hadden in de Gentse geschiedenis staat centraal. Ik bewaar de opschriften op de blazoenen om hen in volgorde voor te stellen.

1. TRÈS-HAUT, TRÈS EXCELLENT, TRÈS MAGNANIME ET TRÈS-PUISANT PRINCE PHILIPPE, PAER LA GRACE DE DIEU, DÙC DE BOÛRGOGNE, DE LOTHIER DE BRABANT ET DE LIMBOÛRGH, COMTE DE FLANDRE, D'ARTOIS, DE BOÛRGOGNE PALATIN, ET DE NAMUR, MARQUÏS DU ST. EMPIRE, SEIGNEUR DE SALINS, ET DE MALINES :

Filips III de Goede, hertog van Bourgondië (°Dijon 31/7/1396, +Brugge 15/6/1467). Zoon van Jan zonder Vrees en Margareta van Beieren. Driemaal gehuwd met 1) Michèle de France (dochter van Karel VI), 2) Bonne d'Artois, 3) Isabella van Portugal. Besteeg de troon na de moord op zijn vader (Montereau 10/9/1419). Stichter van de Orde van het Gulden Vlies in 1430. Hij bevocht de Franse koningen Karel VI en Karel VII. Verkreeg in 1429 Namen en in 1430 Brabant en Limburg. In 1433 voegde hij Holland, Zeeland en Henegouwen aan zijn bezit toe. In 1451 bemachtigde hij ook Luxemburg. Filips kan worden beschouwd als de grondlegger van de Nederlandse en Belgische staat. Op 23/7/1453 versloeg hij de opstandige Gentenaars te Gavere.

2. MESSIRE CHARLES, DÙC D'ORLEANS, ET DE VALOIS :

Charles, hertog van Orléans en Valois (°Paris 26/5/1391, +Amboise 4/1/1465) Zoon van hertog Louis d'Orléans en Valentine Visconti. Driemaal gehuwd met 1) Isabelle de France (dochter van Karel VI en weduwe van Richard II van Engeland), 2) Bonne d'Armagnac, 3) Maria van Kleef (moeder van koning LOUIS XII). Na de moord op zijn vader speelt hij slechts een vage politieke rol. Met de dood van zijn moeder blijft hij alleen achter. Zijn schoonvader,

Bernard d'Armagnac, wordt vanaf 1410 de èchte leider van de partij van Orléans, bijgenaamd "de Armagnacs". Bij de slag van Azincourt in 1415 wordt Karel gevangengenomen door de Engelsen. Zijn gevangenschap duurt 25 jaar. Verlangen naar vrede tot elke prijs doet hem de vete met Bourgondië vergeten. Het is dan ook Filips de Goede die hem om politieke redenen vrijkoopt. Na zijn vrijlating brengen Filips en Karel een vorstelijk staatsiebezoek aan Gent. Karel wordt te Saint-Omer in 1440 tot ridder benoemd. Wanneer later zijn zoon Louis XII koning van Frankrijk wordt verandert het Franse vorstenhuis van Valois in Orléans.

3. MESSIRE ROLAND, DE ÛÛTKERCKE, SEIGNEUR DE HEMSRODE ET DE HERSTRÛNT TRÉPASSÉ (overleden, derhalve zonder helm, alleen met riem):

Roeland van Uitkerke, heer van Hemsrode (+22/4/1442, begraven te Maldegem). Gehuwd met Margareta van de Clyte, zuster van Jan van Komen. Hij onderscheidde zich in de slag van Othée (23/9/1408) tegen de opstandige Luikenaars. Werd door Filips de Goede naar Hendrik V, koning van Engeland, gezonden om een alliantie tegen Frankrijk aan te gaan (1420). Wat Gent betreft : omstreeks 1421 laaide de oude onenigheid tussen wevers en volders opnieuw op. Herhaaldelijk hadden de volders om loonsverhoging gevraagd, wat steeds door de wevers werd geweigerd. Reeds had een aantal volders de stad verlaten om zich elders te vestigen, uittocht die de Gentse lakenhandel kon ruïneren. Daarom riep Filips de Goede zijn raad bijeen waarvan Roeland deel uitmaakte. Roeland droeg bij tot het verlenen van toegevingen aan de volders teneinde de Gentse industrie te redden (2/5/1423). In juni 1423 was hij als raadslid van de hertog aanwezig in het Prinsenhof teneinde het geschil op te lossen tussen Victor van der Sickelen, eerste schepen van Gent, en Simon de Fourmelles, voorzitter van de Raad van Vlaanderen. Simon had Victor beledigd en moest voor straf op bedevaart naar de Sint-Pieters te Rome. Roeland vergezelde de hertog tijdens zijn strafexpeditie tegen de opstandige Bruggelingen. Op 10/9/1436 werd hij door de Gentenaars voor 100 jaar uit Vlaanderen verbannen uit solidariteit met de opstandige Bruggelingen. Pas wanneer de hertog de Bruggelingen vergaf werd Roeland geschrapt uit het "ballinboek". Hij werd gouverneur van Holland in 1437.

4. MESSIRE DAVID, DE BRIMEÛ, SEIGNEUR DE LIGNY :

David de Brimeu, heer van Ligny (+ca. 1451). Zoon van Jean, heer van Ligny, en Jeanne de Frestel, dame van Humbercourt. Gehuwd met Jeanne de Castillon. In 1420 volgt hij Filips de Goede naar Troyes, waar het huwelijk van Isabeau de France met Hendrik, koning van Engeland, wordt uitgevaardigd. Hij onderscheidt zich in de slag van Mons en Vimeu, waar Filips de Goede de Fransen overwint. Zie ook ridder nr. 8.

5. MESSIRE JEAN, DE LA CLYTE, SEIGNEUR DE COMMINES, TRÉPASSÉ (overleden) :

Jan van de Clyte, heer van Komen (+1442). Zoon van Colard (raadsheer van Lodewijk van Male) en Jeanne de Wazières (dame van Komen en Halewijn). Gehuwd met Jeanne de Preure, weduwe van Jan, heer van Nevele en van Fosseux. Het burgergeslacht van de Clyte uit Ieper verwierf in de 14de eeuw de heerlijkheid Komen. Jan van de Clyte is de halfbroer van de beroemde Bourgondisch-Vlaamse historicus Philippe de Commines. Jan was raadsheer en kamerheer van Filips de Goede en hoogbaljuw van Vlaanderen in 1436. Hij was één van de aanvoerders van het leger dat de hertog uit Picardië liet komen om Brugge te straffen.

6. MESSIRE GUILLEBERT, DE LANNOY, SEIGNEUR DE WILLEVAL ET DE TRONCHIEÑES :

Guillebert de Lannoy, heer van Villerval (°1386, +22/4/1462). Zoon van Gilbert en Catharina van Saint-Aubin, dame van Molenbaix. Driemaal gehuwd met 1) Eléonore d'Esquennes, 2) Marie de Ghisteltes, 3) Isabella van Drinc-kam, dame van Villerval. Nam deel aan de slag van Azincourt waar hij voor de 5de keer in zijn leven gewond raakte en gevangen genomen werd. Zijn vrijlating kostte hem 1200 gouden kronen. Hij bereisde als diplomaat verschillende Europese landen, Voor-Azië en Egypte en was gezant van Bourgondië aan verschillende Europese hoven. De familie de Lannoy leverde in totaal 16 ridders in de Orde van het Gulden Vlies.

7. MESSIRE ANTOINE, SEIGNEUR DE CROY, COMTE DE PORCIEN, SEIGNEUR DE RENTY :

Antoine, heer van Croÿ en Renty, graaf van Porcien, bijgenaamd "le grand Croÿ" (°ca. 1385, +1475). Zoon van Jean de Croÿ en Marguerite de Craon, dame van Tours sur Marne. Tweemaal gehuwd met 1) Jeanne de Roubaix, 2) Margareta van Lorreinen, dame van Aarschot. Droeg bij tot de overwinning van Jan zonder Vrees op de Luikenaars in de slag bij Othée (1408). Hij was raadsheer en eerste kamerheer van Filips de Goede en peter van Karel de Stoute. Bevelhebber van het Bourgondisch leger in Holland en tegen Luik (1430). Stadhouder van Namen en Luxemburg. Tijdens de laatste levensjaren van Filips de Goede bereikte de invloed van Croÿ zijn hoogtepunt, ondanks de tegenkantingen van de jongere Karel de Stoute, die hierover met zijn vader in onmin geraakte. Antoine ijverde voor een nauw samengaan met de Franse koning Louis XI, die na zijn troonsbestijging in 1461 hem tot grand-maître d'hôtel van Frankrijk, grand sénéchal van Normandië en gouverneur van Champagne benoemde en hem het graafschap Guines schonk. Hij bewerkte dat Filips de Goede in 1463 toestemde in de terugkoop van de Somme-steden door de koning, die hem ook hierover tot gouverneur aanstelde. Toen Karel de

Stoute zich in 1465 met zijn vader had verzoend en de regering had overgenomen, verbande hij Croÿ. De familie de Croÿ leverde in totaal 23 ridders in de Orde van het Gulden Vlies.

8. MESSIRE JACQUES, DE BRIMEÛ, SEIGNEUR DE GRIGNY :

Jacques de Brimeu, heer van Grigny (+vóór 1451). Zoon van Jean de Brimeu en Jeanne de Frestel de Humbercourt. Tot ridder geslagen na een treffen met "les Dauphinois", nabij Pierrepont. Vocht met de hertog van Bourgondië tegen de Franse koning en werd gevangen genomen in de slag bij Mons. Hij was verwant met Guy de Brimeu, heer van Humbercourt, die te Gent door opstandelingen werd terechtgesteld op 3/4/1477 (Vraag aan de lezers : weet iemand welke verwantschap?).

9. MESSIRE PHILIPPE, SEIGNEUR DE TERNAÛT, ET DE LA MOTTE :

Philippe, heer van Ternant (°ca. 1400, +1456). In oktober 1436 was hij er bij om de opstandige Bruggelingen te bestrijden. In 1442 snelde hij Filips de Goede te hulp met 6000 ruiters om hem te steunen tegen de rebellerende Gentenaars. Op 24/5/1452, tijdens de Gentse opstand tegen de hertog, nam hij deel aan de aanvallen op Overmere en Lokeren (maar niet aan de slag bij Gavere).

10. MESSIRE JEAN, SEIGNEUR DE CREQUÿ, ET DE CANAPLES :

Jean, heer van Créquy (°ca. 1397, +ca. 1473). Zoon van Jean de Créquy en Jeanne de Roye. Gehuwd met Louise dela Tour. Overhandigde in naam van de hertog het ordelint van het Gulden Vlies aan koning Alfons V van Arragon.

11. MESSIRE FREDERIC DIT VALERAN COMTE DE MEVRS :

Frederic, graaf van Meurs (°1392, +ca. 1451). Zoon van Thierry, graaf van Meurs en Catharina, gravin van Suerverden. Gehuwd met Beatrix, dochter van Adolf, graaf van Kleef.

12. MESSIRE JEAN, DE MELÛN, SEIGNEUR D'ANTOING ET D'ESPINOY :

Jean de Melun, heer van Antoing, burggraaf van Gent, oppermaarschalk van Vlaanderen (°ca. 1398, +15/2/1484). Burchtheer van Bapaume, gouverneur van Douai. Tweemaal gehuwd met 1) Jeanne van Luxemburg, 2) Jeanne van Abbeville. Hij ligt begraven, samen met zijn twee echtgenotes, achter het hoofdaltaar van la Collégiale de Notre-Dame d'Antoing. Hij werd benoemd tot ridder in de Orde van het Gulden Vlies tijdens het kapittel in de Sint-Donaaskerk te Brugge in 1432.

13. MESSIRE BAÛDOT DE NOYLLES, SEIGNEUR DE CASTEAÛ :

Baudot de Noyelles-Wion, heer van Casteau (+1468). Zoon van Jean de

Noyelles en Marie de Rosimbos. Gehuwd met Marie, dame van Hangest en van Avesnescourt. Raadsheer en kamerheer van Filips de Goede, gouverneur van Peronnes, bevelhebber van de hertogelijke troepen tijdens het beleg van Calais. Tekende de vrede van Gavere die de hertog met de Gentenaars afsloot in 1453.

14. MESSIRE JEAN, B. DE LUXEMBOURG, SEIGNEUR DE HAÛBOURDIN :

Jan van Luxemburg, bastaard van Saint-Pol, heer van Hautbourdin (+ca. 1466). Zoon van Waleran van Luxemburg, graaf van Ligny, en Agnes de Brie. Gehuwd met Jacqueline de la Trémoille. Bij de gevechten te Rupelmonde, die de slag bij Gavere voorafgingen, lokte hij door een gesimuleerde vlucht de Gentenaars in een hinderlaag. Tijdens de slag bij Gavere redde hij het leven van Filips de Goede.

15. MESSIRE JEAN, SEIGNEUR DE NEÛF CHATEL ET DE CHATEL SÛR MEÛSELLE :

Jean de Neufchatel, heer van Montaignu (+1433). Zoon van Thibaut de Neufchatel en Marguerite de Bourgogne. Gehuwd met Jeanne de Ghisteltes. Raadsheer en kamerheer van de hertogen Jan zonder Vrees en Filips de Goede. Gouverneur van het graafschap Bourgogne.

16. MESSIRE JEAN, DÛC D'ALENCON, COMTE DE PERCHE :

Jean II, hertog van Alençon (°2/3/1409, +1476). Zoon van Jean I, hertog van Alençon, en Marie de Bretagne. Tweemaal gehuwd met 1) Jeanne d'Orléans, dochter van hertog Charles d'Orléans en Isabeau de France, 2) Marie, dochter van Jean IV, graaf van Armagnac. Gevangen genomen door de hertog van Bedford in de slag bij Verneuil (1424). Moest zijn land te Fourquières verkopen om zich vrij te kopen (1429). Nam deel aan de campagnes van Jeanne d'Arc. Na de inneming van Orléans kreeg hij het bevel over het leger van de Franse koning Karel VII, bijgestaan door Jeanne d'Arc. Na de Frans-Bourgondische verzoening (1435) ging hij in de oppositie tegen Karel VII. Hij was betrokken bij "La Praguerie" (1439-1440), de feodale opstand van de Franse prinsen, gericht tegen de restauratie van de monarchale macht van Karel VII. De voornaamste malcontenten waren 1) hertog Jean V de Bretagne, 2) hertog Jean II d'Alençon, 3) hertog René d'Anjou, 4) hertog Charles de Bourbon, 5) graaf Jean IV d'Armagnac.

17. MESSIRE FRANCOIS, DE BORSELÉ, COMTE D'OSTREVANT

(Benoemd te Gent in dit kapittel) :

Frank van Borsele, graaf van Oostervant (°ca. 1395, +19/11/1471). Zoon van Floris van Borsele, heer van Zuylen en Sint-Maartensdijk, en Margareta van

Bergen-op-Zoom. Tot ridder geslagen door de hertog van Bourgondië na de slag bij Zierikzee (1425) waar Jacoba van Beieren overwonnen werd (Jacoba gaf zich over aan Filips de Goede op 13/6/1425, die haar te Gent gevangen zette). Gouverneur van Holland, Zeeland en West-Friesland. In 1432 bleek dat hij in het geheim met Jacoba van Beieren gehuwd was, waarop hij gevangen gezet werd. Toen Jacoba in 1433 algehele afstand van haar graafschappen had gedaan aan Filips de Goede, werd hij vrijgelaten. Het huwelijk met Jacoba werd in 1434 kerkelijk ingezegend en hij kreeg de titel graaf van Oostervant. Werd in 1436 opperhoutvester en bleef in dienst van Filips de Goede en Karel de Stoute.

18. MESSIRE HENRI DE BORSELE, SEIGNEUR DE VERE, COMTE DE GRANDPRÉ (Benoemd te Gent in dit kapittel) :

Hendrik van Borsele, heer van Veere (°1405, +15/3/1474). Zoon van Wolfert van Borsele. Gehuwd met Johanna van Halewyn. Neef van Frank van Borsele. Werd eveneens na de slag bij Zierikzee tot ridder geslagen. Admiraal van Holland onder de hertogen Filips de Goede en Karel de Stoute. Nam in 1426 deel aan de slag bij Brouwershaven tegen het leger van Humphrey van Gloucester. Leidde in 1438 een oorlogsvloot tegen de Hanze.

19. MESSIRE DRIEU, SEIGNEUR DE HÛMIERES (Benoemd te Gent in dit kapittel) :

Drieu, heer van Humières (°ca. 1403, +ca. 1460). Zoon van Mathieu en Marguerite de Willerval. Gehuwd met Jeanne de Nédonchel. Hij onderscheidde zich in de oorlogen van Filips de Goede tegen Bruggelingen en Gentenaars, vooral tijdens het beleg van Oudenaarde. Hij ondertekende de vrede van Gavere.

20. TRÈS HAUT ET TRÈS EXCELLENT ET TRÈS PUISSANT PRINCE DON ALPHONSE, ROY D'ARRAGON V. DÛ NOM (Benoemd te Gent in dit kapittel):

Alfonsus V, koning van Arragon en Napels, bijgenaamd de Grootmoedige (°1394, +27/6/1458). Zoon van Ferdinand de Rechtvaardige en Eleonora van Arragon. Gehuwd met Maria, dochter van Hendrik III, koning van Castilië en Leon. Heerste over de koninkrijken Arragon, Valencia, Mallorca, Sicilië en Sardinië. Hij probeerde tevergeefs ook Corsica te bemachtigen. Door Johanna II van Napels te hulp geroepen tegen Louis III van Anjou, veroverde hij in 1421 Napels. Napels kende onder zijn bestuur een heropleving van kunsten en letteren.

21. MESSIRE JEAN, SEIGNEUR DE ROÛBAIX ET DE HERSELLES :

Jean, heer van Robeke (°ca. 1369, +7/6/1449). Gehuwd met Agnes de Lannoy.

Raadsheer en eerste kamerheer van Filips de Goede. Hij huwde in naam van Filips de Goede Isabella van Portugal.

22. MESSIRE ANTOINE, DE VERGY, COMTE DE DAMPMARTIN, TRÉPASSÉ (overleden) :

Antoine de Vergy, graaf van Dammartin (+29/10/1439). Zoon van Jean, gouverneur van Bourgogne, en Jeanne de Chalon. Werde gewond en aangehouden bij de ontmoeting te Montereau (10/9/1419). Was verkleefd aan de partij van Bourgondië. Overwinnaar van de partij van de Armagnacs te Cravant. Kreeg van Bedford het graafschap Dammartin. Hij was gouverneur van Champagne.

23. MESSIRE HUGÛÈ, DE LANNOY, SEIGNEUR DE SANTES :

Hugo de Lannoy, heer van Santen (°ca. 1384, +1/5/1456). Zoon van Gilbert en Catharina van Saint-Aubin. Gehuwd met Margareta van Boncourt. Stadhouders van Holland en Zeeland. Nam deel aan de slag bij Othée. Werde gevangen genomen te Azincourt. Eenmaal in vrijheid gesteld werd hij gouverneur van Rijsel. Was betrokken bij het gevecht tegen de Gentenaars te Lokeren op 18/3/1452.

24. MESSIRE JEAN, DE LA TRIMOÛILLE, SEIGNEUR DE JONVELLE :

Jean de la Trémoille, heer van Jonvelle (°ca. 1377, +ca. 1449). Zoon van Guy VI de la Trémoille en Marie, dame van Sully en van Craon. Broer van Georges I de la Trémoille, die gevangen genomen werd te Azincourt. Gehuwd met Jacqueline d'Amboise. Jean versloeg de Fransen te Senlis en vocht mee te Mons en Vimeu.

25. MESSIRE JEAN, DE LUXEMBOÛRG, COMTE DE LIGNEY, SEIGNEUR DE BEAÛREVOIR & DE BOÛHAING, TRÉPASSÉ (overleden) :

Jan van Luxemburg, graaf van Ligny (°1385, +ca. 1440). Tweede zoon van de graaf van Saint-Pol en Margareta van Enghien. Gehuwd met Jeanne de Béthune. In 1430 vergezelde hij Filips de Goede bij het beleg van Compiègne, waar Jeanne d'Arc zich verschanst had. Bij een ongelukkige uitval viel zij in handen van de Bourgondiërs, die onder het bevel stonden van Jan van Luxemburg.

26. MESSIRE FLORIMOND, DE BRIMEÛ, SEIGNEUR DE MASSINCOURT, TRÉPASSÉ (overleden) :

Florimond de Brimeu, heer van Massincourt (+1441). Zoon van Guy de Brimeu en neef van David de Brimeu, heer van Ligny. Drossaard van Pont-hière. Deed mee aan de gevechten te Compiègne (1430). Bevelhebber van het leger van de hertog van Bourgondië toen hij Le Crotoy, aan de monding van de Somme, veroverde op de Engelsen.

27. MESSIRE BAÛDÛIN, DE LANNOY, DIT LE BEGÛE, SEIGNEUR DE MOLEMBAIS :

Baudouin de Lannoy, heer van Molenbaix (°ca. 1388, +1474). Derde zoon van Gilbert en Catharina van Saint-Aubin. Tweemaal gehuwd met 1) Marie, dame van Melles de Cancourt, 2) Adrienne de Berlaymont, dame van Solré-le-Château. Gouverneur van Rijsel.

28. MESSIRE PIERRE, DE BEAÛFROIMONT, SEIGNEUR DE CHARNY, ET DE MONFORT :

Pierre de Bauffremont, graaf van Charny (+1473). Zoon van Henri de Bauffremont en Jeanne de Vergy. Gehuwd met Marie de Bourgogne, dochter van Filips de Goede. In 1435 tekende hij het verdrag van Arras.

29. MESSIRE JEAN, DE CROY, SEIGNEUR DE TOÛR SÛR MARNE :

Jean de Croÿ, eerste graaf van Chimay (°1380, +Valenciennes 1473). Zoon van Jean de Croÿ en Marguerite de Craon. Gehuwd met Marie de Lalaing. Gunsteling van Filips de Goede. Broer van "le grand Croÿ" die evenals zijn broer door Karel de Stoute werd verbannen. Wat Gent betreft : nadat de Gentenaars Oudenaarde belegerd hadden ontzette hij deze stad. Als bevelhebber van de Henegouwse boogschutters droeg hij bij tot de Gentse nederlaag te Gavere op 22/7/1453.

30. MESSIRE SIMON, DE LALAING, SEIGNEUR DE HANTES :

Simon de Lalaing, heer van Santes (°ca. 1405, +15/3/1476). Tweede zoon van Othon en Yolande de Barbançon. Gehuwd met Johanna van Gavere. Kamerheer van Filips de Goede en Karel de Stoute. Gouverneur van Beaumont en Fumay. Onderscheidde zich bij het beleg van Sluis in 1435 en van Oudenaarde in 1452. Hij verdedigde toen Oudenaarde met een 200-tal boogschutters tegen 30.000 Gentse opstandelingen, die voorzien waren van een sterke artillerie. De Gentenaars gijzelden twee op Simons kinderen lijkende dubbelgangers en trachtten hiermee tevergeefs zijn overgave af te dwingen. De familie de Lalaing leverde 12 ridders in de Orde van het Gulden Vlies.

31. MESSIRE JEAN, DE VERGY, SEIGNEUR DE FONVENS, ET DE VIGNORRY :

Jean de Vergy, heer van Fouvans (°ca. 1378, +1460). Zoon van Guillaume, heer van Pont-sur-Saône, en Isabeau de Hauteribaupierre. Gehuwd met Marguerite de la Roche-Guyon. Maarschalk en gouverneur van Bourgogne.

32. MESSIRE CHARLES, DE BOÛRGOGNE COMTE DE CHÂROLOIS :

Karel de Stoute (°10/11/1433, +5/1/1477). Zoon van Filips de Goede en Isabella van Portugal. Driemaal gehuwd met 1) Catharina, dochter van koning

Karel VII, 2) Isabella van Bourgondië, 3) Margaretha van York. Voerde als hertog van Bourgondië een anti-Franse politiek. Trad toe tot "la Ligue du Bien Public", gericht tegen Louis XI. Vernietigde Dinant in 1466 en Luik in 1468. Veroverde in 1473 Lotharingen waardoor zijn Nederlandse en Bourgondische bezittingen verbonden werden. Hij streefde tevergeefs naar de titel "koning van Bourgondië". Dank zij de Lotharingers en de Zwitsers, die zich door hem bedreigd voelden, werden zijn waanzinnige bloedige ambities gekel-derd. Zij versloegen hem te Granson, te Morat, en bij Nancy waar hij sneuvelde.

33. *MESSIRE ROPRECHT, COMTE DE VERNENBÛRG, TRÉPASSÉ (overleden) :*

Ruprecht, graaf van Virnenburg (+1443). Gouverneur van Aachen en Wel-mich. Gehuwd met Marguerite de Sombreffe, dochter van Jacques en Jeanne de Croÿ.

34. *MESSIRE JEAN, DÛC DE BRETAGNE, COMTE DE MONTFORT, TRÉ-PASSÉ (overleden) :*

Jean V, hertog van Bretagne (°24/12/1389, +29/8/1442). Zoon van Jean IV en Jeanne de Navarre. Voerde een evenwichtspolitiek tussen Frankrijk en Enge-land. Als vroom mecenas hield hij een briljant hof.

35. *MESSIRE MATTHIEÛ, DE FOIX COMTE DE COMMINGES :*

Mathieu de Foix, graaf van Comminges (°1385, +1456). Zoon van Archem-baut de Grailly, burggraaf van Bonanges, en Isabelle de Foix. Gouverneur van de Dauphiné. Tweemaal gehuwd met 1) Marguerite de Comminges, 2) Ca-thérine Couraze.

36. *MESSIRE REGNAÛLD, SEIGNEUR DE BREDERODE ET DE VIANE (Benoemd te Gent in dit kapittel) :*

Reinoud II, heer van Brederode en Vianen (°1415, +16/10/1473). Zoon van Walraven, heer van Brederode, en Johanna van Vianen. Gehuwd met Yolande de Lalaing. Tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twisten was hij leider van de Hoeken. Steunde zijn broer Gijsbrecht tegen de Kabeljauwen in Amsterdam en tegen David van Bourgondië. Beide broers moesten David tenslotte erkennen als bisschop van Utrecht en werden in 1470 door David gevangengenomen. Reinoud werd door Karel de Stoute in vrijheid gesteld. Wat Gent betreft : samen met zijn broer moest hij aan Filips de Goede 1000 bezoldigde soldaten leveren, om de weerspannige Gentenaars terug onder hertogelijk gezag te brengen.

37. MESSIRE JEAN, SEIGNEUR ET BER D'AÛXI (Benoemd te Gent in dit kapittel) :

Jean IV, heer van Auxy (°ca. 1396, +1474). Gehuwd met Jeanne, dame van Flauy. Raadsheer en kamerheer van Filips de Goede. Kapitein van Kortrijk in 1425. Nam deel aan de onderhandelingen voor de Vrede van Arras in 1435. Heroverde Gamaches in 1436 en Le Crotoy in 1437. Maître des arbalétriers de France bij de troonsbestijging van Louis XI in 1461.

Ronald DE BUCK

BRONVERMELDING

- A. Dutry, Armoiries des Chevaliers de la Toison d'Or, 1889.
 - J. Favier, Dictionnaire de la France médiévale, 1993.
 - Biographie Nationale (BRUG).
 - Nijhoffs Geschiedenislexicon, Nederland en België, 1981.
-